

*Podpredseda
Národnej rady Slovenskej republiky
Gábor Grendel*

V Bratislave 10. februára 2022

Vážený pán predseda,

bol som informovaný, že moje nepresné vyjadrenie v relácii Do kríža (vysielanej 19. januára 2022, týkajúce sa zákona č. 365/2020 z 26. novembra 2020, ktorým sa menil a doplňal zákon č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení neskorších predpisov) uviedlo niekoľkých vašich členov do omylu, čo mi je úprimne ľúto. Dovoľte, aby som týmto listom uviedol moje vyjadrenia na pravú mieru. Zároveň si Vás dovoľujem požiadať, aby ste o tom informovali aj členov Vami vedenej organizácie.

Na úvod chcem zdôrazniť, že všetci ľudia s priznaným **postavením politického väzňa majú aj naďalej nárok na príplatok k dôchodku politickým väzňom vo výške 5 eur za mesiac obmedzenia na slobode**. Ide o tých ľudí, ktorí boli z politických dôvodov obmedzení na osobnej slobode najmenej tri mesiace (podrobnosti určuje zákon č. 274/2007 Z. z. v § 2 ods. 1 písm. a), b) a c)). **Podobný nárok majú aj vdovy, vdovci a siroty**.

Národná rada SR už vo roku 2006 „*vedená vôľou oceniť a vyjadriť úctu mužom a ženám, ktorí s nasadením vlastných životov, osobnej slobody a pripravení k najvyšším obetám, bojovali za vlasť, bránili hodnoty slobody a demokracie*“ vyzdvihla spomedzi politických väzňov tých, ktorí boli **účastníkmi protikomunistického odboja**. Pod protikomunistickým odbojom sa teda od roku 2006 „*rozumie **aktívny odpor občanov proti komunistickému režimu prejavový** či prejavovaný organizovane alebo individuálne... **verejnými občianskymi postojmi alebo činmi odporu***.“

Žiadosť o priznanie postavenia účastníka protikomunistického odboja mohli záujemcovia podávať na Ústav pamäti národa (ÚPN) od júna 2006. ÚPN následne posúdil, či daná osoba vykonávala odbojovú činnosť proti komunistickému režimu a ak

žiadateľ splnil podmienky, vydal mu preukaz účastníka, resp. po roku 2009 aj veterána protikomunistického odboja.

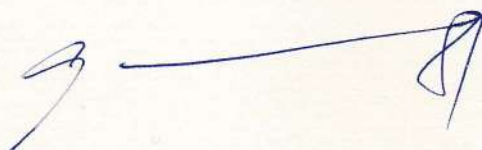
To, čo sa zmenilo po prijatí novely zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v roku 2020 je, že veteráni protikomunistického odboja majú nárok na jednorazový príspevok vo výške 1989 eur a príplatok k starobnému dôchodku, invalidnému dôchodku, výsluhovému dôchodku a invalidnému výsluhovému dôchodku 10 eur za mesiac väzby alebo mesiac výkonu trestu odňatia slobody, za mesiac zaradenia do tábora nútených prác, vojenských táborov nútených prác, mesiac protiprávneho násilného odvedenia alebo mesiac internácie v centralizovaných kláštoroch.

Podľa informácií od ÚPN prijal ústav v roku 2021 spolu 679 žiadostí o priznanie postavenia účastníka a veterána protikomunistického odboja. Ide o vyšší počet žiadostí, ako ústav prijal za predchádzajúcich 10 rokov spolu. ÚPN pri každej žiadosti musí preverovať aj prekážky podľa § 9 spomínaného zákona, napr. spoluprácu s ŠtB, členstvo v KSS/KSČ alebo inú formu podpory pre režim, členstvo v Hlinkovej garde, arizovanie židovského majetku a pod. Ak sa zistia prekážky, ústav musí vyhodnotiť ich vážnosť v porovnaní so šírkou vykonaného odboja a v odôvodnených prípadoch môže priznať postavenie účastníka a veterána odboja.

Vážený pán predseda, verím, že som uviedol všetky dôležité skutočnosti pre pochopenie rozdielu medzi postavením politického väzňa a veterána protikomunistického odboja. Zároveň verím, že ÚPN vyvíja potrebnú snahu na vybavenie všetkých žiadostí o priznanie postavenia veterána protikomunistického odboja.

Želám Vám i členom organizácie, ktorú vediete všetko dobré.

S pozdravom,

Svetové združenie bývalých politických väzňov

František Bednár

predseda

Nám. sv. Egídia 102/10

058 01 Poprad